

N:o 61.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 21 Maj 1873.
— — — — Andra Kammaren den 21 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående förändring i vilkoren för tillverkning och försäljning af bränvin.

(Bevillnings-Utskottets Betänkande N:is 4 och 7 samt Memorial N:o 9)

S. A. K.

I afseende å nu gällande författningar angående vilkoren för tillverkning och för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker har Riksdagen, efter pröfning af de i fråga härom vid Riksdagen förekomna framställningar, ansett nedannämnda förändringar böra vidtagas:

A) *I förordningen angående vilkoren för tillverkning af bränvin.*

§ 12.

Enär Riksdagen funnit, att den i § 12, mom. 1, punkten a) stadgade särskilda afgift af 25 öre för hvarje kanna bränvin af normalstyrka, som i sammanhang med pressjästberedning, enligt särskildt tillstånd, tillverkas under Maj till och med September månader, vissa tider af året förhindras och alltid försvårar täflan för den inhemska pressjästfabrikationen med utlandets, då denna afgift verkar såsom en premie på det utländska fabrikatet, desto mera som restitution för densamma vid utförelse af det tillverkade bränvinet icke eger rum, har Riksdagen beslutat att ifrågavarande särskilda afgift skall upphöra och i följd deraf mom. 1 i § erhålla denna förändrade lydelse:

1. »Oberäknadt den afgift, som i nästföregående § är beständ, skall särskild afgift erläggas med 25 öre för hvarje kanna bränvin af normalstyrka, hvarmed tillverkningen vid något bränneri öfverstiger den högsta tillverkning, som enligt § 3 tillåten är.»

B) *I förordningen angående villkoren för försäljning af bränvin.*

§§ 10, 18 och 24.

Till följd af det missnöje, som ännu låter sig förspörja i afseende å den städerna medgifna rätt att åt bolag öfverlemna all utskänkning af bränvin, och under antagande att hufvudsakligaste anledningen till detta missnöje är att söka deri, att de afgifter bolagen för försäljningsrättigheterna erlægga icke stå i något skäligen förhållande till det kannetal bränvin de föryttra, och att missförhållandet i detta hänseende måste antagas vara betydligt större än förhållandet skulle blifva om rättigheterna enligt § 10 mom. 1 på auktion utbjödes, i följd hvaraf den vinst städerna genom bolagen tillskyndas, kan anses vara till icke ringa del tillkommen på landstingens och hushållningssällskapens bekostnad, har Riksdagen, som trott en väsendtlig del af missnöjet kunnat undanrödjas, derest såsom vilkor för städernas rättighet uti ifrågavarande hänseende stadgades skyldighet för dem att till landsting och hushållningssällskap afstå en en del af den vinst de genom bolagen kunna bereda sig, af denna anledning, och då meningen aldrig varit hvarken att bolagen skulle få afse att förskaffa delegarne vinst, eller att städerna derigenom skulle tillskyndas förökade inkomster, utan endast att sätta städerna i tillfälle att i sedlighetens intresse ordna bränvinsförsäljningen, ansett billigt att såsom vilkor för tillgodonjutandet af nämnda rättighet föreskrifva, att i städer, der bränvinsförsäljningen är åt bolag öfverlåten, på sätt i § 10 mom. 2 medgifvet är, sådant bolag skall, förutom den i sagde § föreskrifna afgift, till fördelning enligt § 24 afstå hela den nettovinst, som efter afdrag af nödiga förvaltningskostnader å rörelsen uppkommer, hvilken föreskrift ansetts få sin lämpligaste plats i § 18, som handlar om de afgifter, hvilka för bränvinsförsäljning skola utgå; och har, för att sätta landsting och hushållningssällskap i tillfälle tillse att de erhålla den dem tillkommande andel i bolagets vinst, föreskrift jemväl lemnats om revision af bolagets räkenskaper. På samma gång Riksdagen ansett städerna böra på detta sätt åläggas att till landsting och hushållningssällskap afstå $\frac{2}{3}$ af de vinstmedel, som å bolagens rörelse uppstår, har Riksdagen såsom en billig ersättning härför velat lemna städerna

full frihet att jemväl genom öfverlåtelse på bolag ordna minuthandeln med bränvin.

Jemte de förändringar, som af Riksdagens nu nämnda beslut föränledas i §§ 10, 18 och 24, har Riksdagen ansett lämpligt dels att i § 10 mom. 1 föreskrift meddelas att försäljningsrättigheter å auktion skola hvar för sig utbjudas, dels att i mom. 2 af samma § orden »i god tid» utbytas mot tidsbestämmelsen *minst en månad*; och har Riksdagen på grund häraf åt nämnda §§ 10, 18 och 24 beslutat gifva den lydelse bilagda transsummerade författningsförslag innehåller.

§ 21.

Då denna § möjligen kunde gifva anledning till en sådan tolkning att bolag, som jemlikt § 10 mom. 2 i stad öfvertagit all minuthandel med eller all utskänkning af bränvin eller beggedera, skulle kunna på annan öfverlåta hela den rätt bolaget fått sig lemnad samt härigenom möjlighet förefinnes att i viss mån inskränka verkan af det utaf Riksdagen beslutade stadgandet, att sådant bolag skall afstå all sin nettovinst till fördelning emellan landstinget, hushållningssällskapet och staden, har Riksdagen ansett förbud mot en sådan öfverlåtelse böra i författningen stadgas. Deremot har Riksdagen icke velat betaga bolagen rättighet att, på sätt hittills skett, på annan person öfverlåta en eller annan af de särskilda, af bolaget öfvertagna minuterings- eller utskänkingsrättigheterna, men till förekommande af missbruk genom dylik öfverlåtelse ansett densamma böra underkastas den kontroll, att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande efter pröfning af de vilkor, hvarunder öfverlåtelsen ifrågasättes, skall ega att densamma, med afseende å landstingets och hushållningssällskapets deraf beroende rätt, bifalla eller afslå. I enlighet med dessa åsigter har Riksdagen till § 21 tillagt ett tredje moment af den lydelse författningsförslaget utvisar.

§ 26.

Den i sista momentet af denna § förekommande föreskrift derom, att Konungens Befallningshafvande, om oordningar å utskänkingsställe inträffa, eger att rättigheten inskränka, indraga eller innehafvaren derifrån skilja, har Riksdagen ansett böra göras gällande äfven i afseende å utminuteringsställe, hvarjemte Riksdagen, enär ett bränvinsförsäljningsställe inom en socken kan hafva ett sådant läge, att angränsande socken röner lika stor olägenhet af der inträffade oordningar, funnit kommunal-

nämnden i en sådan angränsande socken böra erhålla enahanda rätt, som kommunalnämnden i den socken, der försäljningsstället är beläget, att till Konungens Befallningshafvande anmäla dylika oordningar, hvilket icke syns innebära något ingrepp i sistnämnda kommuns rätt, helst då tillika bestämd föreskrift meddelats att vederbörlig undersökning skall föregå Konungens Befallningshafvandes beslut. Riksdagen har fördenskull åt § 26 gifvit den i författningsförslaget intagna lydelse.

§§ 36 och 51.

Föreskriften i § 36, att bränvin vid försändningar landvägen inom riket i större myckenhet än 60 kannor skall vara åtföljdt af tillverkningsbevis, hvilken föreskrift funnits både obehöflig och förenad med åtskilliga olägenheter och missbruk i synnerhet i sådana fall, som ofta inträffa, att det icke är tillverkaren, utan den, som förädlar bränvinet, hvilken verkställer försändningen, har Riksdagen ansett kunna utan skada borttagas, med undantag likväl hvad angår försändningar af bränvin inom ett begränsadt kustområde uti de provinser, der oloflig införsel af bränvin kan vara att befara, inom hvilket område försändningar af bränvin i myckenhet öfverstigande 15 kannor ansetts böra åtföljas af bevis, utfärdadt utaf tillverkaren eller försäljaren, att bränvinet icke blifvit olofligen i riket infördt. I afseende å förpassning af bränvin vid sjötransporter, derunder saltsjön befares, har sådan till förhindrande af olaga införsel fortfarande bibehållits, men då de detaljerade bestämmelserna härom närmast tillhöra Tullstadgan, i hvars § 63 de jemväl finnas upptagna, har här blott en hänvisning till dessa stadganden ansetts böra göras. Stadgandet i § 51 skulle i följd häraf blott komma att gälla landväga försändningar; och Riksdagen har af nämnda anledningar beslutat, att §§ 36 och 51 skola erhålla den lydelse författningsförslaget innehåller.

Med anmälan af de utaf Riksdagen sålunda beslutade förändringar i såväl förordningen angående vilkoren för tillverkning som den angående vilkoren för försäljning af bränvin, får Riksdagen i underdånighet anhålla det Eders Kongl. Maj:t, med godkännande af desamma, täcktes låta utfärda författningar i dessa ämnen att gälla till allmän efterrättelse. Riksdagen framhårdar etc.

Stockholm den 21 Maj 1873.

FÖRSLAG

till

**Förordning angående villkoren för försäljning af bränvin och andra
brända eller destillerade spirituösa drycker.**

§ 10.

De i § 7 mom. 2 omförmälda försäljningsrättigheter äfvensom de, hvilka Magistraten, sedan Stadsfullmäktige eller, der sådane ej finnas, allmän Rådstufva blifvit hörde, finner skäligt låta i uppsagda eller förverkade rättigheters ställe under nästföljande försäljningsår utöfvas, varde hvar för sig innan Juli månads utgång af Magistraten på offentlig auktion utbjudna för den af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande jemlikt § 7 bestämda tid af högst tre år åt den eller dem, som åtagit sig afgift för högsta kannetal. Auktionsanbudena pröfvas af Magistraten, som ege dem, med afseende ej mindre å de bjudandes behörighet och tjenlighet än äfven å den erbjudna afgiftens belopp, antaga eller förkasta.

Uppstår i stad fråga om öfverlåtande å bolag af all den minuthandel med eller all den utskänkning af bränvin, hvilken eljest skall, enligt nästföregående moment, å auktion utbjudas, eller af beggedera, må Magistraten, genom minst en månad förut utfärdad offentlig kungörelse, inom viss utsatt tid infordra skriftliga anbud å sådan minuthandel eller utskänkning eller å beggedera. Inkomna anbud — — — — — stadgadt är.

§ 11.

§ 18.

För sådan rätt till minuthandel med eller utskänkning af bränvin, som i §§ 8 och 12 omförmäles, äfvensom för de genom inrop å auktion enligt §§ 10 eller 15 förvärfvade minuterings- eller utskänkingsrättig-

heter erlägges afgift vid minuthandel med 25 öre och vid utskänkning med 40 öre för hvarje kanna af det bränvin, som enligt ofvanberörde §§ blifvit beräknadt eller hvarför afgift åtagen är.

Då i stad all minuthandel med eller all utskänkning af bränvin eller beggedera blifvit, på sätt i § 10 mom. 2 sägs, af bolag öfvertagen, skall, förutom den der bestämda afgift, bolaget afstå hela den nettovinst, som, sedan nödiga förvaltningskostnader blifvit afdragna, enligt bolagets räkenskaper visat sig hafva uppkommit af all den bränvinshandel bolaget idkat. Granskning af dessa räkenskaper och bolagets förvaltning skall hvarje år i Januari månad å dag, som af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet bestämmes, ske för nästföregående försäljningsår af fem revisorer, af hvilka Stadfullmäktige eller, der sådane ej finnas, allmän Rådstufva utse två, landstinget en, hushållningssällskapet en samt Kongl. Maj:ts Befallningshafvande den femte. I stad, som icke deltagar i landsting, utse stadsfullmäktige jemväl den revisor, som eljest skulle af landstinget väljas. Berättelse öfver revisionen meddelas stadsfullmäktige eller allmän rådstufva, landstinget och hushållningssällskapet. Revisorerne ega åtnjuta ersättning efter sjetten klassen i gällande resereglemente, hvilken ersättning skall af ofvanberörda vinstmedel utgå.

§ 19.

— — — — —

§ 21.

För viss tid beviljad eller — — — — —

— — — — — behörig.

Öfverlåtelse af annan — — — — —

— — — — — mom. 1 tillerkända rätt.

Bolag i stad, som, jemlikt föreskriften i § 10 mom. 2, fått öfvertaga all minuthandel med eller all utskänkning af bränvin eller beggedera, får icke denna rätt på annan person öfverlåta; men skulle sådant bolag vilja mot bestämd till bolaget erlagd afgift å annan upplåta någon af de utaf bolaget öfvertagna utskänkings- eller utminuteringsrättigheter, må bolaget härom göra framställning hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som efter Magistratens hörande eger att med afseende å så väl skälen för öfverlåtelsen och tjenligheten och behörigheten hos den person, å hvilken öfverlåtelsen ifrågasättes, som å afgiftens förhållande till den inkomst, som anses kunna af rörelsen uppkomma, framställningen bifalla eller afslå.

Aflider den som — — — — —
 — — — — — i öfrigt behörig.

§ 22.

§ 24.

Utaf de afgifter, som enligt denna förordning inflyta för minuthandel med eller utskänkning af bränvin, vare sig i stad eller å landet, äfvensom af den nettovinst på rörelsen, som bolag i stad enligt § 18 skall afstå, insättes i landtränteriet en femtedel för landstingets och en femtedel för hushållningssällskapets räkning för att af desamma förvaltas och användas till ändamål, som för länet nyttiga äro.

Af de afgifter, som i stad inflyta äfvensom af den här ofvan omnämnda nettovinst å bolags rörelse tillfalle de återstående tre femtedelarne staden, men af de afgifter, som från socknar å landet ingå, aflemnas de tre femtedelarne i landtränteriet, hvarifrån — — — — —
 — — — — — socknen.

I Stockholm — — — — —
 — — — — — landtränteri.

När enligt § 23 — — — — —
 — — — — — hufvudsäte.

§ 25.

§ 26.

Minuthandel med — — — — —
 — — — — — förordna.

Skulle anledning — — — — —
 — — — — — föreskrift.

Förekomma å gästgifveri eller annat utskänkningsställe eller å utminuteringsställe vid särskilda tillfällen oordningar af den art, att innehafvaren af rättigheten icke kan anses fortfarande ega den för densammas utöfvande erforderliga frejd, ordentlighet eller öfriga egenskaper eller har någon af de enligt § 23 meddelade utskänkningsrättigheter visat sig föranleda störande oordningar, må Kongl. Maj:ts Befallningshafvande på anmälan i stad af magistraten eller stadsfullmäktige och på landet af sock-

nens eller angränsande sockens kommunalnämnd efter vederbörlig undersökning ega att förenämnda rättighet inskränka, indraga eller innehafvaren derifrån skilja; dock vare denne i sådant fall berättigad att af redan erlagd utminuterings- eller utskänkningsafgift återfå så stor del, som motsvarar den tid, hvarunder rättigheten ej utöfvats.

§ 27.

§ 36.

Då bränvin försändes sjöledes och någon del af saltsjön dervid befares, skall det vara underkastadt försegling och förpassning, på sätt derom i Tullstadgan föreskrifves.

Vid annan försändning af bränvin inom landet eger deremot förpassning icke rum; skolande dock, då bränvin forslas landvägen inom en mil från kusten mellan norska gränsen och gränsen emellan Blekinge och Calmar län i myckenhet öfverstigande 15 kannor, detsamma åtföljas af tillverkarens eller säljarens på tro och heder sednast inom en vecka före uppvisandet afgifna bevis, att bränvinet icke blifvit i riket oloffigen infördt.

§ 37.

§ 51.

Underlåtes vid landväga transport af bränvin — — — —
— — — förtullad.

§ 52.
